

19 Mart 2014

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 810
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-35992)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi:** a) TBMM Başkanlığının 06.01.2014 tarih ve KAN.KAR.BŞK.43452547-120.00 – 7/35992-265805 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 08.01.2014 tarih ve 31853594-610-2-6877-127 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Sezgin TANRIKULU'nun Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımca cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/35992 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (4 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Başkanlığı

Bilgi :
Başbakanlık

Sorular 1, 2, 8:

Türkiye genelinde son günlerde Tekirdağ, Edirne Kırklareli Sakarya Balıkesir Siirt Kayseri Batman, Siirt, Şanlıurfa. Mardin Şırnak' ve İstanbul, Ankara, Diyarbakır da dahil olmak üzere birçok ilimizde yaşanan elektrik kesintilerinin nedeninin soğuk havaya bağlı olarak artan doğalgaz talebi ve doğalgaz iletim hatlarındaki yaşanan kompresör problemleri olduğu iddia edilmektedir. Bu bağlamda;

- EÜAŞ'ın doğal gaz santrallerinde fuel oil, mazot gibi ikincil yakıtlara geçmesinden kaynaklandığı iddiası doğru mudur?
- Enerji Ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın elektrik kesintilerine hazırlıklı olunması konusunda elektrik dağıtım şirketlerini uyardığı doğru mudur?
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı kış mevsimi öncesinde vatandaşların mağdur olmamaları için gerekli altyapı çalışmalarını neden tamamlamış ve yeterli doğal gaz stoklandırması yapmamıştır?

Cevaplar 1, 2, 8:

Bilindiği üzere, günlük ve mevsimlik değişiklikleri karşılamak ve doğal gaz temininin azalması veya durması ile meydana gelen doğal gaz arz açığını gidermek ve sistemin sağlıklı çalışmasını sağlamak amacıyla doğal gazın depolanması gerekmektedir. Bu doğrultuda, Silivri'deki Kuzey Marmara ve Değirmenköy Doğal Gaz Yeraltı Depolama Tesisleri 20 Temmuz 2007 tarihinde işletmeye açılmıştır. Doğal gazın yeraltında depolanabilirliği açısından uygun olan ve Tuz Gölü'nün derinliklerinde bulunan tuz domlarının doğal gaz deposu olarak yeraltında kullanımı amacıyla geliştirilen Tuz Gölü Doğal Gaz Yeraltı Depolama Projesine ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Ülkemizde herhangi bir arz güvenliği problemi bulunmamakta ve enerji arz güvenliğinin sürdürülmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır. Silivri Doğal gaz deposuna kış ayları öncesinde yeterli doğal gaz stoklaması yapılmıştır.

Sorular 3, 4:

- Ambarlıdaki doğalgaz kompresörünün tam kapasite çalışmadığı doğru mudur?
- Doğru ise Ambarlıdaki doğalgaz kompresörü neden tam kapasite çalıştırılmamaktadır veya çalıştırılmamaktadır?

Cevaplar 3, 4:

Ülkemize doğal gaz arz giriş noktaları itibarıyla doğal gaz kontrat miktarlarını tüketim noktalarına taşıyacak şekilde, kompresör istasyonlarımız da dâhil olmak üzere iletim sistemimiz yeterli kapasiteye sahip ve çalışır durumdadır.

Sorular 5, 6:

- Erzincan Kompresör İstasyonu'nun devreye girmemiş olması nedeniyle Azerbaycan'dan ithal edilen doğal gazın yeterli miktarda çekilemediği doğru mudur?
- Erzincan Kompresör istasyonu neden faaliyete geçirilmemiştir veya geçirilememiştir?

Cevaplar 5, 6:

Erzincan Kompresör İstasyonu devreye girmiş olup, Azerbaycan'dan doğal gaz ithalatına ilişkin Doğal Gaz Alım Satım Anlaşmasında belirlenen Günlük Anlaşma Miktarında doğal gaz alımı yapılmaktadır.

Soru 7:

Azerbaycan ve İran'dan ithal edilen doğal gaz miktarında bir düşüş mü yaşanmaktadır?

Cevap 7:

Ülkemizin ithal ettiği doğal gaz miktarı, ülkemizde gerçekleşen talebe ve gaz ithal ettiğimiz ülkelerdeki doğal gaz talebine göre değişkenlik göstermektedir. Ülkemiz arz güvenliğinin sağlanması açısından değişkenlerin durumuna göre, ithal edilen doğal gaz miktarında belli zamanlarda artış ya da düşüş gerçekleşebilmektedir.

Sorular 9, 10, 11, 12, 13, 14:

- Elektriklerin kesilmesi sonucu sanayi bölgelerindeki işyerlerinin uğradıkları zararların parasal karşılığı yaklaşık ne kadardır? Meskenlerde elektrik kesintisi sebebiyle bozulan elektronik eşyaların parasal karşılığının ödemesi yapılacak mıdır? Bu durumun sorumlusu ya da sorumluları kimlerdir?
- Diğer küçük ve orta ölçekli işyerlerinin uğradıkları zararların parasal karşılığı yaklaşık ne kadardır?
- Son günlerde yaşanan elektrik kesintileri sonucu İstanbul, Ankara ve diğer illerde maddi kayıplara uğrayan işyerlerinin zararlarının giderilmesi için hükümetin bir çalışması var mıdır? Varsa uygulamaya konulacak önlemler nelerdir?
- Son dört yılda yenilenebilir enerji kaynaklarına yapılan yatırımların neredeyse yok denecek kadar düşük olmasının başlıca sorumlusu Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı mıdır?
- Yılın ortalama 110 gününü güneşli geçiren Türkiye'nin, ürettiği enerjinin sadece yüzde 1'ini güneşten elde etmesine yol açan enerji politikası başarılı olarak kabul edilebilir mi?
- AKP hükümetleri on bir yıllık dönemde yüzde yüz doğal gaza bağımlı hale getirilen bir enerji sistemi inşa etmenin büyük sorunlar ve sıkıntılar yaratacağı yönündeki ülkemizin üniversitelerinin, meslek odalarının ve bilim adamlarının uyarılarını neden dikkate almamıştır?

Cevaplar 9, 10, 11, 12, 13, 14:

Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretiminin sağlanması ve bu üretimin desteklenmesi Bakanlığımız açısından önemli bir husustur. Bu konuda Bakanlığımız gerekli mevzuat düzenlemelerinin yanı sıra yenilenebilir enerjinin kullanımı ve yaygınlaştırılması konusunda yatırımcılara çeşitli teşvikler ve kolaylıklar sağlamaktadır. 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynakları Kanunu ve 6094 sayılı kanunun hükümleri gereğince üretilen elektrige alım garantisi ve yerli katkı ilavesi verilmekte olup, bu teşvikler ile yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı desteklenmektedir.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik enerjisi üretimi amaçlı kullanımına ilişkin olarak 5346 ve 6094 sayılı kanunlar ile gerekli usul ve esaslar belirlenmiştir. Bu kanunlar kapsamında hazırlanan "Güneş Enerjisine Dayalı Elektrik Üretim Tesisleri Hakkında Yönetmelik" 19 Haziran 2011 tarih ve 27969 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

5346 sayılı Kanunda, 5,0-5,5 Euro Cent/kWh olarak sabitlenmiş olan teşvik fiyatları, 6094 sayılı Kanun ile kaynak bazında yeniden düzenlenerek 10 yıl süreyle sağlanacak olan alım garantisi sürecinde uygulanacak fiyat, güneş enerjisine dayalı üretim tesisi için 13,3 USD Cent/kWh olarak belirlenmiştir.

6094 sayılı Kanun ile Yenilenebilir Enerji Kaynaklarına Dayalı Üretim Tesislerinde kullanılan mekanik/elektro-mekanik aksamın yurt içinde imal edilmesi halinde; Kanuna ekli II sayılı cetvelde belirtilen ve 0.4 ile 3.5 USD Cent/kWh arasında değişen fiyatlar ilave edilecek ve bu destek 5 yıl süreyle uygulanabilecektir. Söz konusu Kanun kapsamında çıkarılan "Yenilenebilir

Enerji Kaynaklarından Elektrik Enerjisi Üreten Tesislerde Kullanılan Aksamın Yurt İçinde İmalatı Hakkında Yönetmelik" 19 Haziran 2011 tarih ve 27969 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bununla birlikte, güneş enerjisine yönelik çalışmalar devam etmekte ve ülke potansiyelinin azami ölçüde değerlendirilmesi hedeflenmektedir.

Soru 15:

Türkiye elektrik şebekesinin, Avrupa Elektrik iletim sistemi Operatörleri Şebekesi (ENTSO-E Avrupa Kıtası Senkron bölgesi İle paralel işletme bağlantısı üçüncü ve son aşamasının nihai safhasına ne zaman tam entegrasyonu sağlanacaktır?

Cevap 15:

ENTSO-E Avrupa Kıtası Bölge Grubu (RGCE) 19 Eylül 2013 tarihinde Türkiye elektrik sistemi ile Kıta Avrupası elektrik sisteminin kalıcı bağlantısının gerçekleşmesini test eden deneme sürecinin olumlu sonuçlarını açıklamıştır. TEİAŞ ENTSO-E RGCE İşletme El Kitabında bulunan standartlar ve yükümlülükler ile ilgili öz-değerlendirmesini takiben TEİAŞ'ın söz konusu standart ve yükümlülükleri kendisi için kalıcı bir şekilde bağlayıcı hale getirecek olan Uzun Dönem Anlaşması imzalaması öngörülmektedir.

Uzun Dönem Anlaşması aynı zamanda dört adet teknik husus;

- Türkiye'deki iki bölgeye Özel Koruma Sistemlerinin tesisi,
- Telekomünikasyon altyapısındaki iyileştirmeler,
- Türkiye'nin güneydoğu bölgesinde STATCOM/SVC tesisinin tamamlanması,
- Çevrimiçi güvenlik analizi uygulaması konusundaki ilave iş hakkındaki işlemlerin tamamlanması koşulunu da kapsayacaktır.

Soru 16:

Yanlış bir kararla Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına devredilen elektrik dağıtım şirketlerini izleme ve denetleme görevi tekrar Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na devredilecek midir?

Cevap 16:

Elektrik dağıtım şirketlerinin 6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 15 inci Maddesindeki ifade belirtildiği gibi 6446 Sayılı Kanun kapsamında tanımlanan elektrik dağıtım şirketlerinin denetimi Bakanlığımız tarafından yapılmaktadır. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) ise Bakanlık tarafından düzenlenen veya karara bağlanan denetim raporlarının sonucuna göre gerekli yaptırım ve işlemleri karara bağlamakla görevlidir.

Sorular 17, 18, 19:

- 2016 yılına kadar ulusal tarifede çapraz sübvansiyon uygulanmasından bir an önce vazgeçilerek maliyet esaslı tarifelere 2016 yılı beklenmeksizin 2014 yılı başında geçilecek midir?
- Örneğin, Danimarka'da enerjinin 12 merkezden temin edilerek tüm ülke sathına iyi yalıtılmış borularla, yüzlerce kilometre öteye, sadece yüzde birin de altında kayıpla iletildiği gerçeği ve Avrupa'da bölgesel ısınma sistemlerine ağırlık verilmeye başlandığı dikkate alındığında Türkiye, neden hala bölgesel enerji sistemleri konusunda bir çalışma yapmamıştır?
- Türkiye'de ısı yalıtımı yapılmamış veya yeterli kalitede uygulanmamış-binalara tamamıyla sağlıklı ve kaliteli ısı yalıtımları entegre edilmesi için bir fon oluşturulması için yapılan bir çalışma var mıdır?

Cevaplar 17, 18, 19:

Tarifeleri düzenlemeye tabi tüketicilere uygulanacak olan fiyatlara ilişkin hesaplamalarda Perakende Satış Hizmet Geliri ile Perakende Enerji Satış Fiyatlarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ gereği görevli tedarik lisansı sahibi tüzel kişinin enerji alım maliyetleri göz önüne alınmaktadır. Enerji alım maliyetleri, görevli tedarik lisansı sahibi tüzel kişinin Türkiye Elektrik Ticaret Taahhüt Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü (TETAŞ), kendi üretim şirketi, diğer özel sektör üretim şirketleri, Yenilenebilir Enerji Kaynağı (YEK) belgeli üretim şirketleri veya Dengeleme ve Uzlaştırma piyasasından temin edilen enerji maliyetleri ile tebliğde belirtilen Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi (PMUM) kaynaklı diğer maliyetleri kapsamaktadır. Tüketicilerin korunması açısından, özel sektör üretim şirketlerinden yapılacak alımlarda piyasa fiyatlarının esas alınacağı hükme bağlanmıştır. TETAŞ'ın toptan satış tarifesi Kanun kapsamında EPDK tarafından onaylanmaktadır. Enerji alım maliyetlerindeki değişim hesaplanırken söz konusu tüm kaynaklardan yapılan alımların maliyetleri göz önünde bulundurularak ilgili dönemin enerji tarifesine yansıtılmaktadır.